

sørger for at virke lidt mere i Dagens Lys; for dette, vil det dog være et lille Fremstridt, som vil tilvejebringe lidt mere Tryghed hos Befolkningen her i Landet.

N. J. Jensen: Jeg skal tillade mig at henvende et Par Ord til den højtærede Kultusminister, der har været saa venlig her at stille Forslag om et Tilskud af 10,000 Kr. til Nø Kirke, hvad jeg, som naturlig er, har været meget taknemmelig for. Jeg beklager kun, at det ærede Finansudvalg har været strengere end Ministeren i saa Henseende og ikke har kunnet gaa med til at bevilge hele Beløbet. Det er dog ikke det, som særlig giver mig Anledning til min Udtalelse. Jeg kan kun være taknemmelig for, hvad de have bevilget, og det antager jeg ogsaa, at Menigheden vil være; men jeg antog, at Anledningen til, at den ærede Minister havde stillet dette Forslag, var den, at han havde, som jeg i lang Tid har haft, en levende Erkendelse af, at der var stet denne Menighed Uret, at der var øvet en Tvang imod dem, som var utilbørlig, og at der var paalagt dem Forpligtelser, som de ikke havde været forpligtede til at opfylde. Hvis Menighederne rundt om i Landet nemlig skulle være stillede paa det Vilkaar, at Kirketilshyret med Tilslutning af Ministeriet skal kunne paanøde og paatvinge dem en hvilken som helst Udgift til Kirkebygninger, ere de rigtig nok meget uheldig stillede. Jeg tror, at det vilde have megen Interesse at saa den højtærede Ministers Grunde at vide, da han jo efter sine Udtalelser, hvis jeg forstod dem rigtig, fastholder, at den forhenværende Minister ikke havde handlet urigtigt i dette Tilfælde, at han har haft juridisk Ret til at paalægge Menigheden disse Byrder. Jeg tror, at det vilde være interessant at saa at vide, med hvilken Lovhjemmel saadant kan finde Sted. Jeg har allerede for længere Tid siden set de forstellige Steder efter, hvor disse Spørgsmaal omtales, men jeg kan ikke finde Hjemmel for, at Kirketilshyret og Ministeren kan paalægge Menighederne en saadan Byrde. Jeg har blandt andet set efter i Christian V.s danske Lov, som jo for dette Spørgsmaals Vedkommende ikke er helt opgivet. Det Sted, jeg da har fundet, er 2—22—64 og 65. Der findes ikke saa strenge Bestemmelser; der staar nemlig: „Kand Kir-

ken med sin egen Indkomst ej hielpis, da skal Kirkens Forsvar overveje og betænke, ved hvad Middel den hielpis kand, om de andre Kirker, som ere under hans Tilshyn, og ere ved Evne og Forraad, kunde komme den til Hielp med Vaan og Forstrekning, eller og, om den kand hielpis med Sognemændens Tilskud, eller i andre Maader“. Der er altsaa ikke nogen Bestemmelse om, at der kan paalægges dem at gøre, hvad som helst Kirken kan trænge til. Jeg synes, at den nyere Lov om Kirketilshyn af 19de Februar 1861, § 3, gaar i samme Retning, idet der staar: „Enhver Kirke skal, saa vidt andre Hensyn tilstede det, vedligeholdes saavel indvendig som udvendig paa den Maade, der stemmer overens med dens oprindelige Stil“. Og saa staar der senere: „og det kan ske uden uforholdsmæssig Beføstning“. Jeg kan ikke andet end skønne deraf, at Synet og Kirkeministeren kan paalægge Menighederne at holde Kirkerne vedlige i den oprindelige Stil, for saa vidt de evne det og Forholdene tillade det, men naar der, som det er Tilfældet her, paa en Gang paalægges en Menighed paa 7—800 Medlemmer, der intet eje til Kirkens Brug, ingen Tiende eller noget saadant, en saadan Udgift som denne her af 40,000 Kr., synes jeg nok, at der her virkelig kunde være Anledning til at tænke paa, om det var rigtig at gaa til et saadant Paalæg. Men er Loven paa Ministers Side, som har fremtvungen en saadan Kirkebygning, kan der ikke siges noget dertil, saa maa vi sørge for, at man faar en noget anden Lovgivning paa dette Omraade, thi det vilde dog være urimeligt at lade Forholdet blive, som det er. Jeg ønsker altsaa at saa at vide, om den højtærede Minister kan paapege for mig og maasse ogsaa for andre, Lovbestemmelser, som give Synet og Ministeren Hjemmel for et saadant Paabud. Der er jo paa Bornholm i de senere Aar bygget en Del Kirker, og man gør Krav paa, at Kirkerne skulle bygges af Granit som tidligere. Derved blive de betydelig dyrere, end de ellers vilde blive, ja, maasse dobbelt saa dyre, og ikke alene dette Hensyn gøres gældende, men man forlanger ogsaa de gamle, store Taarne, som Kirkerne ere forsynede med, vedligeholdte, i Forbindelse med andre Krav, som Arkæologerne efterhaanden stille. Jeg synes derfor, at det kan